

Tekniska nämnden

Charlotta Lif-Sjöcrona
Ekonom
charlotta.lif-sjocrona@ekero.se

Susanne Hemmingsson
Ekonom
susanne.hemmingsson@ekero.se

Tekniska nämndens verksamhetsberättelse 2021

Dnr TN22/2

1. Året i korthet

Årets resultat

Nämndens bruttokostnad exklusive avfallsverksamheten uppgår till 271,8 mnkr och nettokostnad till 57,9 mnkr. Nämnden uppvisar ett nettounderskott med 30,6 mnkr jämfört med nettobudget för år 2021.

<i>mnkr, netto</i>	Utfall 2021	Budget 2021	Avvik helår	Utfall 2020	förändr *)
- Politisk organisation	-0,3	-0,4	0,1	-0,3	0,0
- Fastighetsenheten	-30,3	-5,1	-25,2	-40,8	10,6
- Teknik- och exploateringsenheten	-27,3	-21,8	-5,5	-21,0	-6,4
Summa nettokostnader	-57,9	-27,3	-30,6	-62,1	4,2

Avvikelsen domineras av utrangering, nerskrivning, och rivnings kostnader om 12,2 mnkr samt effekterna av ny redovisningspolicy vid underhåll av lokalbeståndet med 11,5 mnkr. Nämnden redovisar vidare en negativ avvikelse om 0,4 mnkr till följd av covid-19.

Satsningar till följd av resursförstärkningar utförs under året om 4,7 mnkr.

Måluppfyllelse

Tekniska nämnden har beslutat om 7 mål och 14 indikatorer för mandatperioden 2019-2022. Målen har ett sammanvägt index med 0,82 år per 2021. En måluppfyllelse om 1,0 innebär att samtliga mål är uppfyllda.

Nämndens mål om att *förbättra belysning vid parkvägar och trafikerade vägar* uppnås under året. Under året tas även nya kliv för *säkrare gång- och cykelvägar* och i att upprätta solceller i kommunens bostäder och verksamhetslokaler.

Utmaningar för måluppfyllelse återstår vid målet om *Förbättrad och utökad kvalitet i hela kommunens gång- och cykelvägnät*.

Prioriterade uppdrag och satsningar

Utvecklingsarbete inom Stadsbyggnadsförvaltningen mynnat ut i en projektstyrningsmodell anpassad för stadsbyggnadsprojekt där tyngd lagts vid tydlig projektstart vilket kommer att underlätta projektens effektiva framdrift.

En ny redovisningspolicy för fastighetsinvesteringar och drift- och underhållskostnader har arbetats fram i samarbete mellan Ekonomienheten, Fastighetsenheten och Teknik- och exploateringsenheten. Avvikelse inom nämndens drifts- och investeringsram och ett nytt arbetssätt är några förändringar som följer av den nya tillämpningen främst inom verksamhetsområdet *Verksamhetslokaler*.

Kommunens ansvar och roll som markägare och förvaltare granskas och utvecklats under året. Till följd av lagkrav utförs bland annat insatser för bekämpning av invasiva växter, saneringsinsatser efter bosättningar, vrak m.m. som medför ett underskott i verksamheter *Parker och Markreserv*.

Rollen som chef för Tekniska enheten tillsätts under året i samband med att Teknik- och exploateringsenheten delas upp och två mindre enheter. Tillförordnad Teknisk chef (konsult) stödjer verksamheten under året. Avvikelsen mot lagd budget belastar främst verksamheten *Ledning – och administration* inom Teknik- och exploateringsenheten.

Vidare sker utveckling av organisationen med kompetens- och personalförstärkningar inom områdena mark- och exploatering, trafik och byggprojektledning.

Därutöver sker satsningar och prioriteringar inom en rad områden utifrån riktade resursförstärkningar och med utgångspunkt från nämndens politiska¹.

Resultat av årets internkontroll

Tekniska nämnden visar en fortsatt hög *avtalstrohet*.

Leveranskontroll och fakturagranskning visar dock på ett fortsatt behov av noggrannhet och uppföljning då avvikelser upptäckts framför allt avseende bifogat beställningsunderlag.

Besiktningar och kontroller av den kommunala trafiken – och utemiljön fortlöper under 2022 då systematik i förvaltningen för sjö- och trafikskyltar bör upprättas för att uppfylla krav om en säker trafikmiljö.

Internkontrollen avseende legala/internt reglemente (*delegationsordningen*) har genomförts korrekt enligt delegationsordningen. Brister i diarieföring av ärendena kan noteras.

Statusbedömning av yttertak har utförts på fyra av kommunens 12 grundskolor. Resultatet visar på en varierande status, från ”mycket god funktionalitet och utseende till sämre funktionalitet och utseende”. Statusbedömning av ventilationsaggregat är generellt god. Samtliga 45 aggregat är fungerande och uppfyller funktionella krav. Tre aggregat kommer att bytas inom de närmaste åren. Samtliga lekutrustningar. Samtliga A-fel är åtgärdade under 2021.

¹ Se avsnittet *Särskilda resursförstärkningar*

Åtterrappport ska ske till Tekniska nämnden under första kvartalet 2022 i samband med ärendet *Redovisning av internkontroll 2021*.

2. Verksamhetsuppföljning

Vidare dialog och samordning med Trafikverket resulterar i nya trafiklösningar som på sikt kommer göra det enklare att resa till och från kommunen. Under året vinner vägplanen för *bytespunkt Svanhagen* laga kraft. I anslutning till den nya vägplanen stödjer kommunen omkringliggande infrastruktur i anpassning till den nya trafiklösningen. Bland annat tecknas ett avtal med Trafikverket för genomförande av den lastgatan som ska ersätta den befintlig infarten till ICA Skå.

Nya trafiklösningar ger nya möjligheter i att vidareutveckla Mälaröarna. Samordning med Planenheten sker parallellt för utbyggnad av fastigheter för ändamålen bostäder, samhällsservice, företagsverksamhet i anslutning till ny infrastruktur.

Utvecklingen av flera lokala centrum inom centrala Ekerö löper på under året. Däribland utbyggnad av Ekerö strand, projektering vid Träkvista Torg och fortsatt planläggning av Ekerö C. Utbyggnaden är del i kommunens vision om en småstadsmiljö med speciellt hänsynstagande till de värden som finns i omkringliggande grönområden.

Ett flertal fastighetsutvecklingsprojekt pågår med syfte att öka kommunens kapacitet inom vård och omsorg och grund- och förskoleverksamheten, samt bredda ägandet och huvudmannskapet för vissa fastigheter och verksamheter. Projekten är Ekebyhovs skolområde, Tranholmens vård- och omsorgsboende och Träkvista vård- och omsorgsboende. Kommunen kommer i dessa projekt vara hyresgäst hos den utvecklare och fastighetsägare som uppför byggnader och lokaler utifrån kommunens behov och krav.

Planering pågår, i olika skeden, för produktion av två kommunala grundskolor, Sanduddens skola och Bryggavägens skola. Sanduddens skola bedrivs som ett samverkansprojekt, där entreprenör är upphandlad och projektering pågår. För Bryggavägens skola pågår upphandling av entreprenaden. Flera trafiksäkerhetshöjande åtgärder planeras och budgeteras för i anslutning till de nya skolmiljöerna med utgångspunkt från nämnden politiska mål. Satsningarna är bland de största i Ekerö kommuns 50-åriga historia och projekten involverar flera olika kommunala förvaltningar och enheter.

Utvecklingen av badhuset inom Träkvistavallen pågår enligt tidplan med viss reservation för kostnadsökningar med anledning av höjda priser för byggmaterial, dessa beräknas dock rymmas i budget inom budgetpost "oförutsedda kostnader". KOM-huset (byggnad med kontorsarbetsplatser, omklädningsrum och mötesfaciliteter) har under året invigts och tillträtts av kultur- och fritidsförvaltning och Ekerös föreningsliv. Driftsättningen har gått enligt planering och budget har hållits.

Under året har en framåtblickande underhållsplan arbetats fram av Fastighetsenheten. Syftet med planen är en förbättrad ekonomisk styrning, planering och uppföljning av fastighetsunderhållet.

En målsättning är att tillhandahålla verksamhetslokaler och infrastruktur av rätt kvalitet och kostnad och att proaktivt arbeta med kommunens lokal- och infrastruktur försörjning. I den starka positiva utveckling som sker inom kommunen kommer ytterligare fokus ligga på att utveckla processer, med digitala stödsystem, som skapar bästa möjliga förutsättningar för målsättningen.

En tydlig satsning på underhåll av lokaler har skett under året, både avseende statusinventeringar och underhållsinsatser. Arbetet kommer löpande att fortsätta, och även följas upp.

Parallellt sker effektiviseringar inom förvaltningen i samband med upphandling av ny driftentreprenad för den kommunala väg- och utemiljön, där även tomtmark för allmänna ändamål ingår (se 2.3. digitalisering). Konsultstöd tas in för att säkerställa en hög kvalitet i förfrågningsunderlagen samt i upphandlingsprocessen.

Prioriterade uppdrag och väsentliga händelser under året

Ett stort fokus under 2021, som alltjämt kommer pågå under ett flertal år, har varit att säkerställa framdrift i kommunens stora utvecklings- och investeringsprojekt. Projekten är avgörande för att tillgodose kapacitetsbehov av bl.a. skol- och vårdplatser för kommunens medborgare. Under året löper ett större utvecklingsarbete inom Stadsbyggnadsförvaltningen med målet att skapa tydlighet i projekt- och ekonomistyrningen för kommunens stadsbyggnadsprojekt. Funktioner och kompetenser från alla enheter inom Stadsbyggnadsförvaltningen deltar i utvecklingen av den nya Samhällsbyggnadsprocessen. Det har mynnat ut i en projektstyrningsmodell anpassad för stadsbyggnadsprojekt där tyngd lagts vid tydlig projektstart vilket kommer att underlätta projektens effektiva framdrift. Arbete med att ta fram modellen är avslutat. Nu ska arbete läggas på att implementera den i en mängd projekt.

En ny redovisningspolicy för fastighetsinvesteringar och drift- och underhållskostnader har arbetats fram i samarbete mellan Ekonomienheten, Fastighetsenheten och Teknik- och exploateringsenheten. Under året har ett arbete utförts för att konkretisera och förankra gällande redovisningspraxis, där visst tolkningsutrymme finns för vilka utgifter som bör belasta kommunens investerings- respektive driftsredovisning. I korthet medför förändringen att en större del av det som tidigare bokförts som investeringar nu kommer att bokföras som drift. Arbetet har delvis aktualiserats med anledning den revisionsgranskning som tagits fram av PwC. Avvikelser inom nämndens drifts- och investeringsram och ett nytt arbetssätt är några förändringar som följer av den nya tillämpningen. Liggande budget för 2022 kommer ej justeras vilket innebär ett fortsatt underskott i verksamheten *Verksamhetslokaler* även under 2022.

Kommunens ansvar och roll som markägare och förvaltare granskas och utvecklats under året med stöd av extern konsult som också stödjer verksamheten som tillförordnad Teknisk chef under 2021. Med utgångspunkt från lagkrav och en förvaltning som lägger stor vikt vid trygghet och säkerhet i den kommunal utemiljö utvecklas kommunens förvaltningsuppdrag.

Under året utvecklas även samarbetet inom Stadsbyggnadsförvaltning mellan Tekniska nämndens vägsektion och Kommunstyrelsens trafiksektion. Ansvarsfördelning för kommunens trafikskyltar och andra driftsfrågor tydliggörs. Målet med ett utvecklat samarbete är en effektivare förvaltning där åtgärder sker skyndsamt inom trafikmiljön.

Utveckling av organisationen med kompetens- och personalförstärkningar sker under året inom områdena mark- och exploatering, trafik och byggprojektledning. Utvecklingen kommer att fortsätta under 2022.

Rollen som chef för Tekniska enheten tillsätts under året i samband med att Teknik- och exploateringsenheten delas upp och två mindre enheter.

Därutöver sker satsningar och prioriteringar inom en rad områden utifrån riktade resursförstärkningar och med utgångspunkt från nämndens politiska mål.

Särskild resursförstärkning

Inom Fastighetsenheten har underhållsåtgärder för den tilldelade extrabudgeten/resursförstärkning genomförts (till viss del pågående). Åtgärder som genomförts/genomförs är bland annat ytskiktrenoveringar och upprustning av utemiljöer i fyra förskolor (Gräsåkers förskola, Knalleborgsförskola, Brunna förskola samt Svanängens förskola). I samband med arbetet har en fuktskada upptäckts i Gräsåkers förskola, vilket åtgärdats i samband med fortsatt underhållsarbete. Med anledning av detta har arbetet förskjutits i tid och pågår in under 2022.

Särskild resursförstärkning

Tekniska nämnden

	Förstärkning	Satsning	Avvikelse
<i>Tkr, netto</i>	År 2021	År 2021	År 2021
<i>varav Ordförandeförslag KS21/146, grillplater</i>	80	-15	65
<i>varav Ordförandeförslag KS21/312, säkra skolvägar</i>	220	-173	47
<i>varav Miljörensning, avfallsortering vid Ekerö C</i>	156	-160	-4
<i>varav Resursförstärkning SBF KS21/83, pendelbåt</i>	1 500	-1 029	471
<i>varav Resursförstärkning SBF KS21/83 (Underhåll & lokalresursplanering)</i>	3 700	-3 352	348
Netto	5 656	-4 729	927

Resursförstärkningar om 1,5 mnkr tilldelas även för vidare arbetsinsatser relaterade till Ekerö Solör Bioenergi AB och utökade förvaltning och åtgärder för att minska buller vid pendelbåtens angöring. Förstärkningen sker som ett led i kommunens mål om en innovativ miljöstrategi och enkelt resa till och från kommunen. Till följd av en mild vinter och färre timmar av isbrytning i Tappströmskanal nyttjas enbart 1 029 tkr under 2021.

Fler säkra skolvägar möjliggörs under året genom trafiksäkerhetshöjande åtgärder så som förstärkta vägmarkering och nya skyltar vid Tråkvista skola, Skå skola och Ekebyhovsskolan. Biltrafik omdirigering vid Stenhamraskolan och Solbacka för bilfri gång- och cykelväg i anslutning till skolorna

I ett ordförandeförslag till kommunstyrelsen 2021-05-04 föreslogs satsningar på kultur och fritid med anledning av Covid-19. Stadsbyggnadsförvaltningen arbetade fram förslag om att uppföra grillplats på Färingsö. Hälften av förslaget kan anses som genomfört per 2021.

För att erbjuda en mer attraktiv utemiljö med hög kvalitet kommer en mindre grillskål uppförd vid Borgenparken att flyttas till Karlskärs badplats. En större permanent grillplats med sitt-ytor planeras att uppföras i populära Borgenparken med stöd av nämndens investeringsram. Förslag till omprioritering inom nämndens investeringsram kommer tas fram till beslut under 2022.

Som en del i kommunens konkreta miljö- eller klimatåtgärder tilldelas nämnden 0,2 mnkr för om allokering av miljöstationen vid Ekedals förskola till Ekerö C. Åtgärden genomförs enligt förslag och inom ekonomisk ram.

Verksamhet maa corona pandemin

Fastighetsenheten har förhyrt lokaler för att användas för vaccinationsprogrammet i kommunen, denna vaccinationspunkt är nu avvecklad och ersatt med en mobil enhet. Vid tid för upprättande av denna verksamhetsberättelse har en tillfällig lokal upplåtits för att komplettera den mobila enheten och tjäna som "värmestuga".

Pandemisituationen har medfört vissa störningar i planerade drift- och underhållsarbeten inom kommunens lokalbestånd, störningarna kan härledas både till begränsningar i tillgänglighet till vissa objekt men också av problem med materielleveranser vilket påverkat exempelvis service av ventilationsaggregat.

"Hemester", familjekarantän och arbetsgivarnas uppmaning om att arbeta hemifrån medför större tryck i den kommunala utemiljön. Högre frekvens för städ- och renhållningstjänster utförs med en avvikelse om ca 0,4 mnkr år 2021.

Digitalisering

Olika initiativ pågår för att skapa en bättre "portfölj" av systemstöd för projekt- och förvaltningsverksamheten. Under året kommer ett nytt projektverktyg (ProjectCompanion) att implementeras med mål att skapa en tydligare projektstruktur, uppföljning av tidplaner och resursplanering. För fastighets- och infrastrukturunderhåll pågår ett arbete för att kravställa ett förbättrat systemstöd för bland annat underhållsplanering.

Parallellt sker digitalisering genom indexering av drifttytor och anläggningar i den kommunala utemiljön. En kvalitetssäkring av redan digitaliserade drift- och skötselplaner för tomtmark har genomförts som en del i förberedelser för driftupphandlingen. Projektet för en fullständigt digitaliserad utemiljö planeras vara klar under 2023 och ge en bättre överblick och uppföljning av skötselområdena.

Internkontroll

Tekniska nämndens internkontrollplan innehåller sex kontrollområden för Fastighetsenheten samt fem för Teknik -och exploatering och består av legala/internt reglemente, finansiell ekonomistyrning, avfallsverksamheten, besiktningar – och kontroller, delegationsordningen, statusbedömning av ventilationsaggregat/yttertak grundskolebyggnader/Lekutrustning inom skolområden.

Nämnden uppvisar en fortsatt hög avtalstrohet mellan 96,8–99 %.

Leveranskontroll och fakturagranskning visar på fortsatt behov av noggrannhet och uppföljning då avvikelser upptäcks. Tätare kontroller föreslås inför 2022 års internkontroll för Tekniska enheten.

Samtliga hyresavtal har tecknats av Fastighetschefen vilket således överensstämmer med tekniska nämndens delegationsordning. Även upplåtelse av kommunal mark utförts enligt delegationsordningen.

Besiktningar och kontroller utförs under året av den kommunala trafiken – och utemiljön. Fortsatt kontroll bör utföras under år 2022 av fram för allt av trafik - och sjöskyltar där brister har noterats.

Statusbesiktningar av samtliga lekutrustningar (klätterställningar, gungor) har utförts. Samtliga A-fel är åtgärdade under 2021.

Kommunens upphandlade driftentreprenad har genomfört statusbedömning av fyra (av kommunens 12 grundskolor) grundskolebyggnaders yttertak år 2021. Resultatet visar på en varierande status, från ”mycket god funktionalitet och utseende till sämre funktionalitet och utseende”. Denna variation kan antas vara representativ för hela beståndet. De brister som upptäcks kommer löpande att planeras in och åtgärdas, beroende på bedömd status på taket. Statusbedömningen av taken planeras att fortsätta under 2022.

Kommunens upphandlade driftentreprenad har på Fastighetsenhetens uppdrag under 2021 genomfört statusbedömning av ventilationsaggregat med från- och tilluftfunktion (FTX) och roterande värmeväxlare (VV). Efter utförd besiktning av 45 stycken (av cirka 100 ventilationsaggregat) är slutsatsen att statusen generellt är god. Samtliga 45 aggregat är fungerande och uppfyller funktionella krav. Tre aggregat kommer att bytas inom de närmaste åren med anledning av en sämre funktionalitet och teknisk prestanda. Förutom att förbättra inomhusklimatet så ger detta en bättre energieffektivitet.

Återrapport ska ske till Tekniska nämnden under första kvartalet².

² TN21/21 samt TN21/22.

Infrastruktur

Under året sker vidare samarbete med Trafikverket för att möjliggöra en robust trafiklösning vid Svanhagen. Bytespunkten som ligger inklämd mellan två korsningar har under många år haft framkomlighets- och trafiksäkerhetsproblem.

BILDTEXT: Illustration av projektet med vänstersvängkörfält för busstrafik på Färentunavägen, ändrad sträckning av cykelväg förbi bytespunkten och breddning av cykelväg

Inför genomförandet av vägplanen behöver befintlig cykelparkering på infartsparkeringen flyttas. Detsamma gäller ÅVS inklusive staket runt stationen, arbeten som utförs med Tekniska nämndens projektorganisation och ram under 2021.

Trafikverket planerar att påbörja utbyggnaden Svanhagen under första kvartalet 2022. Utöver genomförandeaftalet har parterna även ingått avtal gällande medfinansiering där kommunen ska delfinansiera omdragning av Tureholmsvägen.” Utbyggnaden av Svanhagen från en korsning till cirkulationsplats är en förutsättning för vidare utveckling av området med småhus, verksamheter och handel. Den nya rondellen prognostiserat vara klart under slutet av 2023.

Vidare sker planering i olika skeden för en bättre belysning i trafik- och utemiljön med utgångspunkt från nämndens mål. Under året sker projektering och inledande anläggningsarbete för uppförande av ny belysning längs med sträckan Sandudden och fram till Jägarstigen. Projektet är den andra belysningsutvecklingen i det befintliga kommunala gång- och cykelvägnätet under mandatperioden. Parallellt sker planering och uppförande av belysning längs med kommunens nya strandpromenad som löper från Ekerö C fram till Fredrikstrand. Under året uppförs belysning inom exploateringsområde Fredrikstrand och underlag bereds inför upphandling av ny kommunal utemiljö med gång- och cykelväg inom exploateringsområdet Ekerö strand.

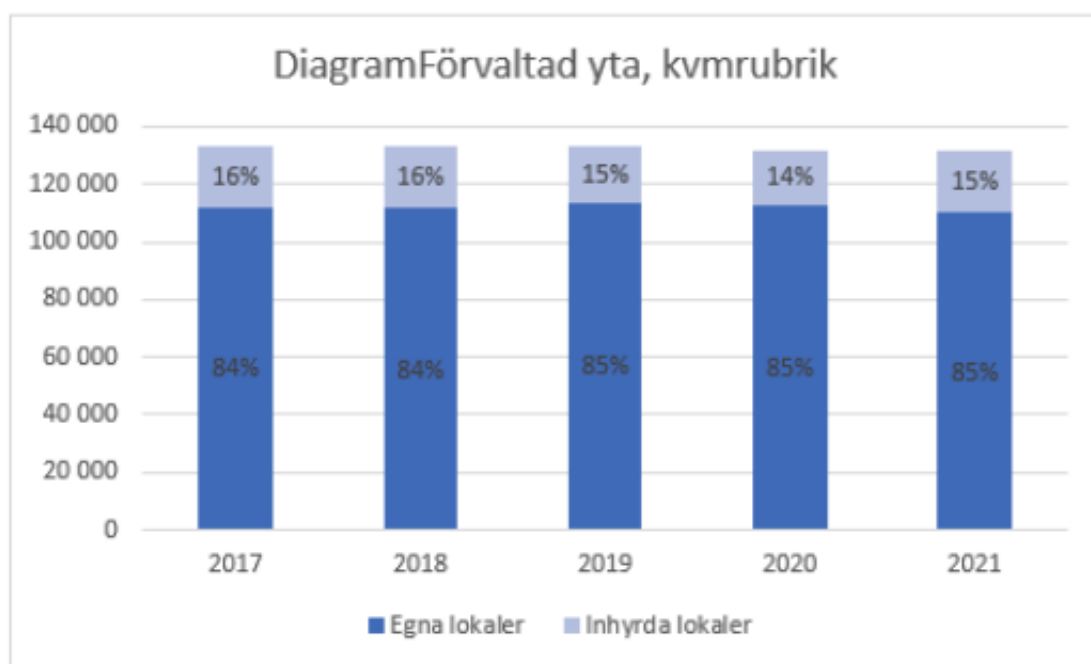
Trafiksäkerhet med utgångspunkt från nämndens mål om en tryggare gång- och cykelväg är en annan fråga som har haft stort fokus under året. Parallellt med punktinsatser under 2021, pågår planering på en mer övergripande nivå tillsammans med Planenhetens Trafiksektion. Inom ramen för inriktningsbudget 2022-2026 föreslås både mindre och större åtgärder inom nämndens drift- och investeringsram. Däribland ombyggnad av gång- och cykelväg mellan Fantholmsvägen och fram till Södra kafévägen. Utbyggnaden sker som en del i ett större projekt med mål att förbättra trafiksäkerheten längs med hela Jungfrusundsvägen fram till Träkvista skola. Parallellt med beredning av projekttid för säkrare gång- och cykelväg längs med Jungfrusundsvägen fortsätter projektering och vidareutveckling av infrastruktur vid Träkvista torg med omdragning, breddning och separering av gång- och cykelväg längs med Ekerövägen för att kunna erbjuda gångtrafikanter och cyklister en trafikmiljö med hög kvalitet, där stort fokus läggs vid tillgänglighet och trafiksäkerhet i anslutning till nytt lokalt centrum och omkringliggande infrastruktur.

Ram för att uppföra tillfälliga infartsparkering vid Tappsunds industriområde och Ekendals förskola omdisponeras under året inom Tekniska nämndens ram. Infarten till parkeringsytan vid Tappströms industriområde kunde ej anläggas i samspelet med Närlunda vägförening och exploateringsprojektet Ekerö strand. Markförhandlingar pågår under slutet av 2021 för att utreda nya vägar för fler p-platser i Tappsunds industriområde. Vidare försök att uppföra 60 stycken tillfälliga parkeringsplatser vid Ekendals förskola prövas under året i en utdragen bygglovsprocess som resulterade i en mängd överklagande och upphävt bygglov. Som ett led i att möta kommunens akuta behov av fler infartsparkeringar utreds möjligheten till fler permanenta infartsparkeringar vid Träkvistavallen genom effektivisering av befintliga parkeringsytor. Budget beslutas under året för att möjliggöra genomförande under 2022.

3. Verksamhetsmått

Den förvaltade egenägda lokalarean har minskat marginellt (0,26 % jämfört med 2020) och uppgår till cirka 131 657 kvm (132 000 kvm 2020). Tillkommande area består bland annat av KOM-huset och inhyrda paviljonger, avgående bland annat av rivning Stranden, rivning Stamvägens förskola, rivning av omklädningsrum på Träkvistavallen (som KOM-huset ersatte).

Under 2021 har fyra bostadsrätter försålts, dessa har nyttjats inom socialförvaltningens verksamhet, som ej längre haft ett behov av dessa.

Lokalbanken är 1 423 kvm per 2021-12-31, vilket är en minskning med 3 390 kvm sedan 2020-12-31. I lokalbanken finns vakanta objekt utan hyresgäster, det vill säga kostnaderna belastar Fastighetsenhetens budget. Förändringen består till största del av att Kultur- och fritidsnämnden går in som internhyresgäst för vissa objekt som tidigare saknat intern hyresgäst.

4. Årets resultat

Nämndens bruttokostnad exklusive avfallsverksamheten uppgår till 271,8 mnkr och nettokostnad till 57,9 mnkr. Nämnden uppvisar ett nettounderskott med 30,6 mnkr jämfört med nettobudget för år 2021.

Avvikelse från prognos per oktober 2021 omfattar 15 mnkr. Under årets sista månader resultatfördes ytterligare 6,0 mnkr till följd av vidare underhåll av lokalbeståndet, kostnader som tidigare belastat nämndens investeringsram. Arbetet med att konkretisera och förankra gällande redovisningspraxis är en pågående process som kommer fortsatt under 2022. Underskott år 2022 mot Tekniska nämnden prognostiseras till 20,0 mnkr. År 2023 bedöms ny redovisningspraxis vara inarbetad i kommunens budget- och internhyresprocess och större avvikelse mot Tekniska nämndens ram omhändertagna därigenom.

Vidare utrangeras och resultatför äldre balandposter och "förgävesprojekt" under november och december om 5,3 mnkr. Bland förgävesprojektet återfinns projektering för Drottningholms förskola där lokalbehovet för omsorgen ses över och omarbetas. Syftet med att utrangeringen är att upprätthålla ett aktuellt anläggningsregister som speglar verkligheten³.

Ytterligare åtgärder utförs under årets slut inom utemiljön till följd av lagkrav. Däribland bärgrävning av båtvrak (ej kommunal mark) och vidare bekämpning av invasiva växter om 1,7 mnkr. Åtgärderna fanns ej med i planeringen för 2021.

Underskott 2021

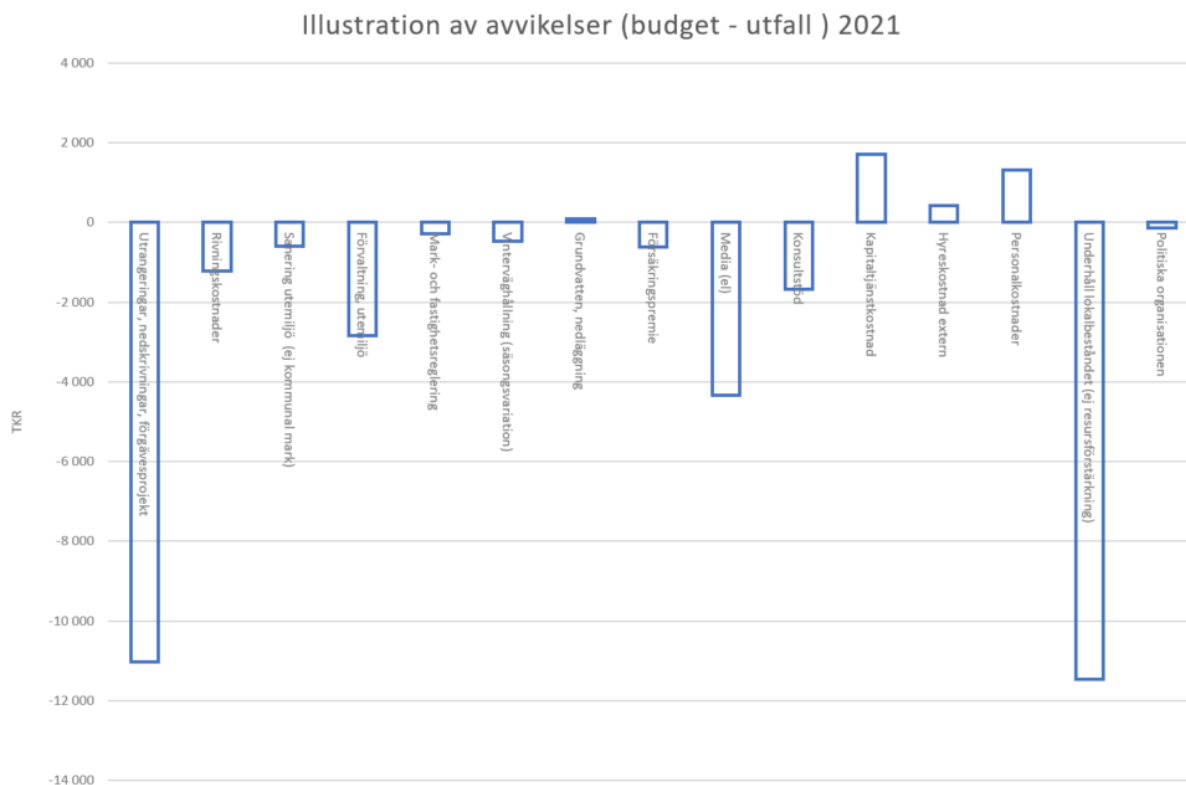
Årets avvikelse om totalt 30,6 mnkr är främst ett resultat av progressen i tongivande investerings- och exploateringsprojekt där oförutsedda förseningar eller framsteg i planerings-, upphandlings- och beslutsprocesser ej inarbetats i årets budget med utgångspunkt från gällande redovisningspraxis⁴.

Framdriften i bland annat exploateringsprojektet Ekerö strand medför kostnader utöver ram vid rivning och utrangering av balansposterna för bland annat objekten Henkel och Stranden. Utrangeringar, nedskrivningar, rivningar och förgävesprojekt omfattar 12,2 mnkr av årets totalt underskott om 30,6 mnkr. Minskade kapitaltjänstkostnader (minskade kostnader för avskrivningar och internränta) till följd av utrangeringar under föregående år balanserar i delar årets underskott med 3,1 mnkr.

³ Enligt RKR 4 ska en materiell anläggningstillgång inte längre redovisas som tillgång när den har avyttrats eller tagits ur bruk och bedöms sakna värde.

⁴ Utrangering, nedskrivning, förgävesprojekt (-11,0 mnkr); Rivnings kostnader (-1,2 mnkr); Mark & fastighetsregleringskostnad (0,3 mnkr); Resultatförda balansposter för underhåll av lokalbeståndet, resultat förs till följd av ny redovisningspraxis (8,9 mnkr).

Till följd av ny redovisningspolicy för fastighetsinvesteringar resultat förs totalt 11,4 mnkr år 2021 för underhåll av lokalbeståndet, kostnader som tidigare belastat nämndens investeringsram. Därutöver utförs ytterligare underhåll i lokalbeståndet om 3,4 mnkr med stöd av resursförstärkning om 3,7 mnkr. Totalt utförs underhåll av lokalbeståndet med 14,8 mnkr år 2021.

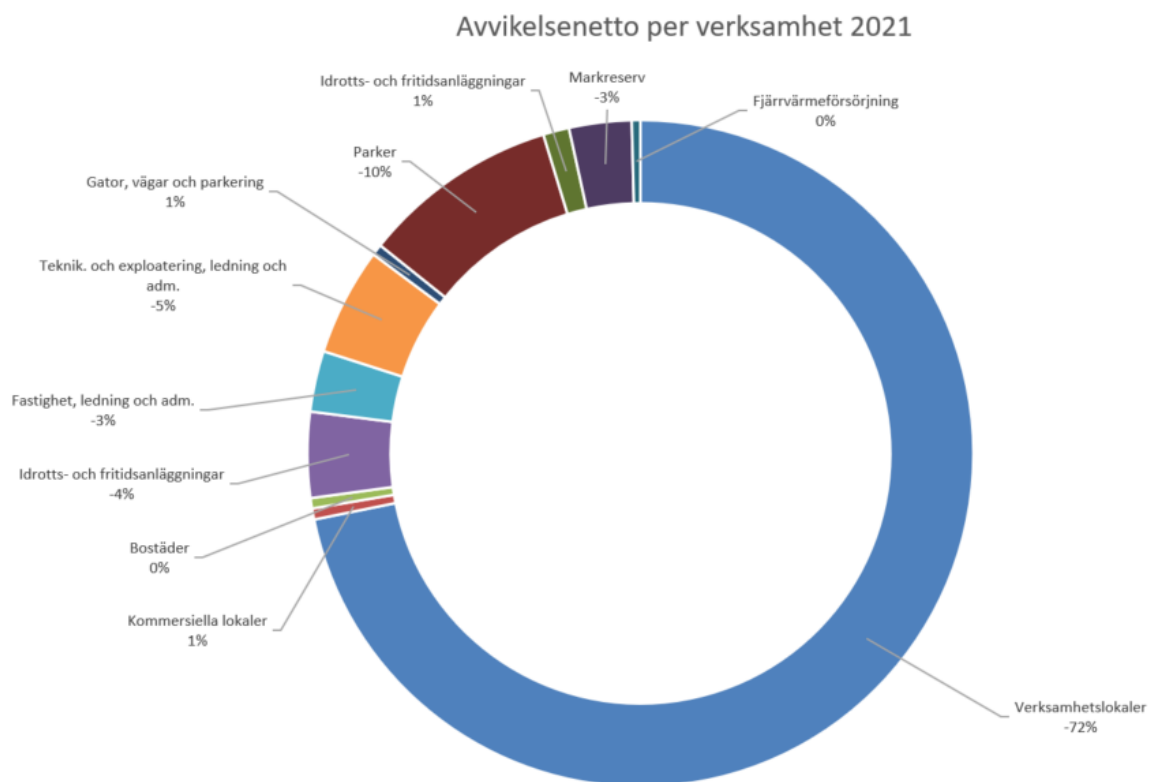

BILDTEXT Diagrammet illustrerar avvikelser mellan bruttobudget och bruttokostnad. Avvikelse till följd av satsningar och resursförstärkning redogörs ej i diagrammet.

I samband med att förfrågningsunderlag tas fram inför upphandling av entreprenad för den kommunala utemiljön har kommunens ansvar och roll som markägare och förvaltare granskats och utvecklats. Med utgångspunkt från lagkrav och en förvaltning som lägger stor vikt vid trygghet och säkerhet i den kommunala utemiljön utförs städ- och renhållning inkl. saneringsuppdrag om 3,4 mnkr utöver beslutad ram genom verkställighet. Bland driftåtgärderna finns både engångskostnader så som sanering av fågelfjädrar efter gäss på Södrans badplats och återkommande kostnader till följd av lagkrav och - eller säkerhet så som bekämpning av invasiva växter eller anläggande av brandgata vid Ekebyhovs slott. Fler driftslag är upptagna i förfrågningsunderlaget inför den upphandling som planeras gå upp till beslut under 2022. För att nämnden skall uppnå balans i både ekonomi och verksamhet är det viktigt att ny driftentreprenad och engångsavvikelse arbetas in i budgeten inför verksamhetsår 2023 tillsammans med utökade driftområden och driftfrekvenser.

Konsultstöd föranledda av organisationsutveckling inom stadsbyggnadsförvaltningen, upphandling av nya driftavtal samt utökat chefstöd till verksamhetsområdena *Väg* och *Utemiljö* sker genom verkställighet med en nettoavvikels om 1,7 mnkr 2021.

Mindre avvikelse på personalramen om 1,2 mnkr föranleds av vakanta tjänster.

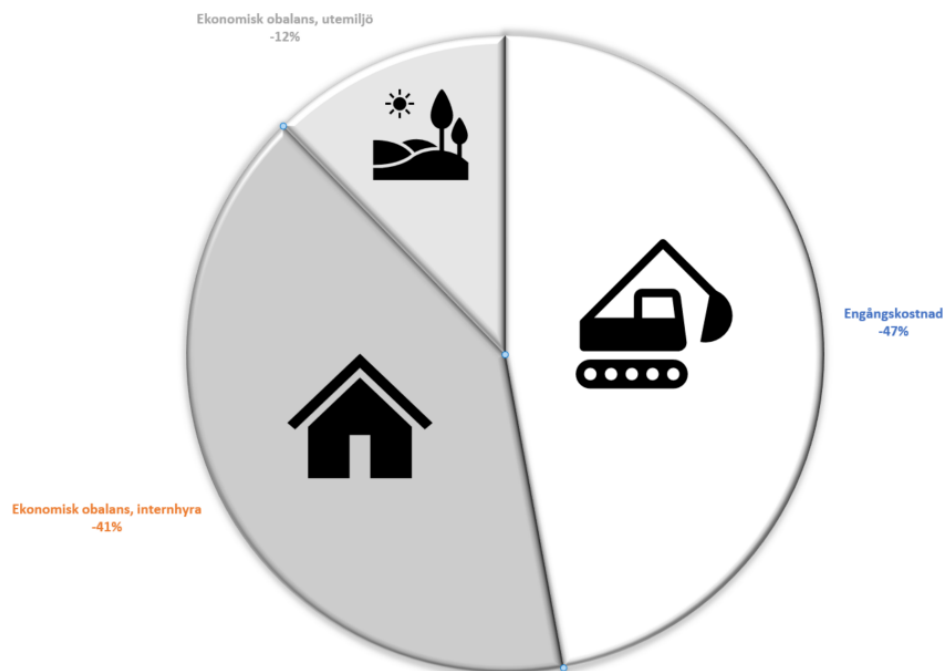

BILDTEX: Underskottets fördelning över verksamheterna inom Tekniska nämnden.

Ekonomisk obalans i nämndens ram

Årets avvikelser jämfört nettobudget 2021 kan delas in i tre kategorier, *Engångskostnader*, *Ekonomisk obalans*, *internhyresersättning* samt *Ekonomisk obalans i verksamheterna* som förvaltar den kommunala *utemiljön*⁵.

FÖRDELNING - AVVIKELSER 2021

BILDTEXT Avvikelsen d.v.s. positiv/ negativ jämfört nettobudget 2021 av "engångskaraktär" har sitt ursprung, främst i projektverksamheten (utrangering av balansposter, nedskrivning, förgävesprojekt och rivningskostnader). Större omsorg krävs i hanteringen av kommunens samhällsbyggnadsprojekt.

Ekonomisk obalans i nämndens nettoram (behov av nivåhöjning) kan noteras till följd av utvecklingen av kommunens förvaltningsuppdrag för den kommunala utemiljön. För att nämnden skall uppfylla sitt uppdrag enligt lagkrav finns behov av nivåhöjning av nämndens nettoram.

Ny internhyresberäkning och prognos för 2023 bör tas fram med hänsyn till planerat underhåll av lokalbeståndet till följd av ny redovisningspolicy för investerings- respektive driftsredovisning i Ekerö kommun.

Vidare prognos och förslag till nivåhöjning av nämndens brutto/netto - ram kommer omhändertaras i samband med internhyres – och budgetprocess.

⁵ Verksamheterna Parker, Idrotts- och fritidsanläggningar samt Markreserven.

Kostnader förtroendevalda

Kostnader för förtroendevalda skall redovisas enligt KFS 07:1 § 16. Ekonomiska ersättningar till förtroendevalda är lägre än budgeterat. De lägre kostnader kopplas till pandemin och distansarbete/distansmöten.

Ersättning till förtroendevalda och övriga kostnader Tekniska nämnden

(tkr)	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2021	Avvik
Ersättningar till förtroendevalda	-281	-286	-372	86
Övriga kostnader nämnden *)	-18	-6	-48	42
Summa:	-299	-292	-420	128

*) Exkl kostnader för tjänstemannastöd, tex nämndsekreterar.

Tabellmall i Excel finns i den av ekonomichefen delade mappen. Beloppen hämtas från ekonomisystemet. Om så efterfrågas kan uppgiften lämnas från eko-nomienheten efter bokslutsstängning.

Exploateringsprojekt

Inom exploateringsverksamheten har enheten under året arbetat med ett flertal projekt i olika faser. Det mest tongivande projektet i förberedelsefas med kommunalt investeringsåtagande är exploateringsprojektet Träkvista torg. Förprojektering för förbättrad infrastruktur i anslutning till nytt lokalt centrum fortlöper under året med utgångspunkt från politiskt beslutad detaljplan. Exempel på andra projekt i planprocessen är Färingsö Trä och Ekerö C där enheten arbetar med att tillvarata kommunala intressen.

Under året sker upphandling och projektstart för ombyggnad, förbättring och förlängning av Tegelbruksvägen samt utbyggnad av bussgata inom exploateringsprojektet Ekerö strand. Upphandling av Strandpromenaden (inkl. GC vägen) bedöms kunna genomföras under början av 2022.

Projekt i exploateringsprocessens slutskede omfattar bland annat Jungfrusunds sjöstad, Ekerövallen, Södra Klyvarestigen och Fredrikstrand. Här sker under året finplanering och genomförande enligt detaljplan.

Periodens nettoresultat, prognos och slutredovisning sker inom ramen för kommunstyrelsen.

5. Investering

Tekniska nämnden har en beslutad investeringsram om 332,4 mnkr 2021. Ramen omfattar överförda medel om 153,1 mnkr för nämndens pågående projekt, därutöver ianspråktaga medel om 28,3 mnkr från annan nämnd.

Omdisponering inom nämndens ram omfattar 30,1 mnkr. Merparten av omdisponeringen sker till förmån för exploateringsprojektet Ekerö strand med 29,3 mnkr i samband med att

moment i skedepånen tidigareläggs för att möjliggöra måluppfyllelse enligt den politiskt beslutade plattform för mandatperioden 2019–2022.

Årets prognosticerade investeringsvolym per mars uppgick till 257,0 mnkr, en avvikelse med 64,2 mnkr mot ackumulerat utfall. Avvikelsen kan främst förklaras av oförutsedda förseningar i detaljplanprocessen. Försenade projekt omfattar bland annat kapacitetsförstärkning för Sanduddens skolan, ny skola vid Bryggavägen, Stamvägens förskola och Badhuset.

Överföring av investeringsmedel mellan 2021 till 2022 års omfattar 23 huvudprojekt och 121,3 mnkr. Merparten av överföringen (65%) omfattar pågående projekt. Föräldraledighet och sjukfrånvaro samt en ökad investeringsvolym har påverkat projektledarkapacitet under året. Skedesplaner och projektavslut har justerats för ett antal projekt. Brister i projektledarkapacitet omfattar 19% av projekten däribland (1052) Teknik- och energi alla objekt, (1060) Säkerhet, (1373) Trafiksäkerhet samt (9074) Jungfrusunds sjöstad. Förskjutning av skedesplan och projektgenomförande till följd av bland annat bygglovs- eller detaljplanprocesser omfattar ca 14%, däribland projektet (9097) Träkvista Torg.

Personalförstärkning sker under året med ytterligare projektledare för att möjliggöra genomförande av investeringsprojekt inom ramen för kommunens exploaterings- och byggprojekt under 2022.

Ekerö strand, projekt 9031

Planen för Ekerö strand innebär att ett tidigare industriområde utvecklas till ett bostadsområde med ca 470 bostäder med strandpromenad och vattenkontakt, vilket i sin tur ger en attraktiv entré till Ekerö. Enligt kostnadsbedömning medför beslutad detaljplan en investeringsutgift om 141 mnkr. Driftekonisk belastning till följd av utökad förvaltning av nya kommunala vägar och utemiljöer inom Ekerö strand prognostiseras till 1,5 mnkr fr 2026 år och framåt 2. Slutår prognostiseras till 2026.

Till följd av dedikerad projektledaresurs tar projektet stora kliv under 2021. Projektering och framtagande av systemhandlingar färdigställs. Rivning av befintlig bebyggelse för att frigöra yta till etableringsbodar samt markarbeten inför uppförande av ny infrastruktur däribland fiber, dagvattenhantering. Byggvägar utförs under årets andra hälft. Entreprenör för första etappen etablerar sig och påbörjar förstärkningsarbeten inför utbyggnad av Tegelbruksvägen och Pråmvägen som beräknas kunna genomföras under 2022. Parallellt sker förberedande arbeten längs med strandpromenaden inför muddringsarbete.

Träkvista Torg, projekt 9097

Planen syftar till att utveckla det lokala centrumet, en mötesplats med livsmedelshandel, vårdcentral, bostäder och utökade lokaler för mindre butiker, med en tillgänglig och trygg torgmiljö. I samband med utbyggnad av ett nytt centrum görs en infrastruktursatsning trafiksäkerhetshöjande åtgärder på gång- och cykelvägar och en vägkorsning som är dimensionerade till ett ökat trafikflöde. Prognosticerad investeringsutgift för vägutbyggnad och torgmiljö uppgår 42 mnkr. Driftekonisk belastning på nämndens ram till följd av

utökad förvaltning av nya kommunala vägar och utemiljöer inom Träkista torg prognostiseras till 0,3 mnkr fr 2030 år och framåt.

En viss försening kantar projektet till följd av överklagad detaljplan. Under sista kvartalet påbörjades projektering inför upphandling, samt ledningssamordning med alla ledningsägare.

Budgetram om 2,0 mnkr förs över till nästkommande år för att möjliggöra vidare förberedelser inför omläggning av Jungfrusundsvägen.

Nya Ekebyhovskolan - Projekt 2005

En ny skola och idrottshall ska uppföras på Bryggavägen. Skolans kapacitet planeras till cirka 890 elever och Ekebyhovskolans verksamhet planeras att flyttas till den nya skolan. Ingen temporär evakuering krävs, då utbildning planeras bedrivas i Ekebyhovskolans befintliga lokaler under byggtiden. Detaljplanearbete pågår och ett antagande av detaljplanen planeras under 2022. Upphandling av byggentreprenaden pågår och tilldelning planeras i Tekniska nämnden i mars 2022.

Sanduddens skola - Projekt 2012

Planeringen pågår för nyproduktion av en skola och idrottshall med kapacitet för cirka 900 elever. Ingen evakuering krävs, då befintliga utbildningslokaler används under byggtiden. När de nya skolbyggnaderna är färdigställda rivs den gamla skolan och skolgården färdigställs. Projektet genomförs i ett samverkansprojekt med den upphandlade byggentreprenören. Projektering i Fas 1 har genomförts. Fas 2 avseende färdigprojektering av bygghandlingar pågår.

Den framtagna detaljplanen överklagades till Mark- och miljödomstolen som upphävde antagande. Arbete med ny detaljplan påbörjades i november 2021. Byggstart planeras till våren 2023.

Stamvägens förskola, nyproduktion och evakueringspaviljonger - Projekt 2021

Nyproduktion av en ny förskola planeras på befintlig förskoletomt. Kapaciteten utökas med en avdelning till sammanlagt fyra avdelningar. Detaljplanen har antagits och vunnit laga kraft.

Temporära evakueringslokaler för Stamvägens förskola har uppförts i anslutning till Brunna förskola. Verksamheten startades upp i de nya lokalerna under sommaren 2021.

Rivning av befintlig förskola och marksanering utförs hösten 2021. Förskolan kommer att projekteras och byggas av ramavtalad byggentreprenör. Preliminärt genomförs byggstart sommaren 2022.

Stenhamra skolområde, ny- och utbyggnad - Projekt 2023

Stenhamraskolan har ett behov av utökad kapacitet. Planarbete pågår för en ny detaljplan för skolområdet. Nya effektiva och ändamålsenliga skollokaler ska medge större möjlighet för flera verksamheter att samutnyttja lokalerna, förutom skollokaler planeras även ett kommunalt bibliotek, kulturskola och fritidsgård.

NEXT Ekerö - Projekt 2025

Ombyggnad av kommunhuset till aktivitetsbaserade arbetsplatser i öppna och flexibla lokaler påbörjades år 2017, projektet genomförs i etapper och planeras avslutas år 2022.

- Ett rum i källaren har iordningställt med skåpinredning och ett rum för arbetskläder där även tvättmaskin för arbetskläder installerats.
- Kök och personalrum i socialförvaltningens byggnad har nytt kök och nya ytskikt. WC utanför personalrummet är totalrenoverad.
- Etapp 4 omfattar ny planlösning för våningsplan 3, den så kallade kanslikorridoren samt ny planlösning och taklyft på plan 4.
- Ombyggnad av kommunhusets lunchrum genomfördes under 2021 för att möjliggöra ett mer flexibelt nyttjande även utanför lunchperioden.
- Etapp 5 omfattar ombyggnad av del av plan 4. Taket lyfts lika etapp 4 och ett driftutrymme flyttas för att medge att ny kontorsyta tillskapas. Projektet omfattar även takbyte på två flyglar samt en solcellsanläggning. Byggstart genomfördes mars 2021 och slutbesiktning genomförs i januari 2022.
- Utredning avseende kommunhuskvarteret pågår, denna syftar till att åstadkomma effektiv lokalplanering och tillgodose ett långsiktigt kapacitetsbehov.

Drottningholms förskola - Projekt 2027

Drottningholms förskola totalförstördes vid en brand 2017. Verksamheten bedrivs f.n. i paviljonger med tidsbegränsat bygglov. I samband med att en ny förskola byggs planeras kapaciteten att utökas från en avdelning till totalt fyra. Förskolan är belägen i influensområdet till världsarvet Drottningholm med många sakägare: Statens Fastighetsverk, Ståthållarämbetet, Slottsarkitekten, Riksantikvarieämbetet, Kungliga Drottningholms golfklubb med flera.

Kommunen planerar nu att uppföra förskolebyggnaden i samverkan med ramavtalad byggentreprenör. Planering påbörjades hösten 2021.

Waldorfskolans behov av utökade permanenta skollokaler hanteras i Waldorfskolans regi, med nära synkronisering med kommunens förskoleprojekt.

Solbacken ny förskola - Projekt 2028

Nyproduktion av en förskola med sex avdelningar. Detaljplanearbete och förstudie pågår.

Badhus Träkvista idrottsplats - Projekt 2029

Ett badhus planeras inom Träkvistavallens idrottsplats. Badhuset ska rymmas inom befintlig detaljplan. Under 2019 genomfördes framtagning av ramprogram, som ett första steg i upphandlingen. Byggentreprenören COBAB kommer att i samverkan med Ekerö kommun uppföra badhuset. Byggstart genomfördes i juni 2021 och badhuset färdigställs preliminärt våren 2023.

Infrastruktur & utemiljö

Som ett led i att öka medborgarnas möjlighet till motion och rörelse utförs flera satsningar under 2021. I området kring Stenhamra på Färingsö uppförs omklädningshytter i anslutning till Stockby badplats och äldre tennisanläggning fräschas upp. I syfte att öka tryggheten i och omkring lek- och aktivetsytan genom en ökad vuxennärvaro uppförs utegym, träningsyta för funktionsvariation och även lekyta för mindre barn. Budgetförstärkning genom beslut om omdisponering inom nämndens ram utförs med 1,9 mnkr. Invigning av ytan planeras till våren 2022.

Enligt nämndens mål utförs förbättringar av asfalt i kommunens gång- och cykelvägnät.

Ram för att uppföra en tillfällig infartsparkering vid bland annat Tappsunds industriområde och trafiksäkerhetsåtgärder längs med Bryggavägen och Björkuddsvägen omdisponeras under året till följd av förändrade förutsättningar i samspelet med nya detaljplaner, större exploateringsprojekt och externa parter.

6. Framåtblick

Ett flertal upphandlingar kommer att genomföras under årets slut av driftentreprenad för den kommunala utemiljön, rederi och sjöarbeten samt vinterväghållning. Entreprenadernas upplägg kommer att förändras och utformas till att bli frekvensentreprenader i syfte att få en högre tydlighet, bättre ekonomi och kunna säkerställa kvaliteten i högre grad. Till detta kommer en samlad underhållsplan att etableras i syfte att säkerställa ett löpande underhåll på alla anläggningar och objekt. Planen kommer att ta flera år att ta fram tills att den är komplett men planen kommer samtidigt att ge effekt på kort sikt redan 2022. Ett utökat samarbete med Ekerö Direkt att etableras i syfte att förbättra medborgarservice samt att minska mängden ärenden till enhetens handläggare.

Som ett led i utvecklingen av Ekebyhovs skolområde, där två nya grundskolor i friskoleform planeras, kommer fastighetsöverlåtelsen att ske i början av 2022. Därefter påbörjas projektering och planering för byggnation av lokaler för Birkaskolan. Byggstart beräknas ske tidigt 2023.

Träkvista- och Tranholmens vård- och omsorgsboenden, som utvecklas i extern regi med kommunen som beställare, kommer att gå in i projekterings- och upphandlingskedan under 2022.

Flera byggprojekt beräknas startas under 2022, bland annat Stamvägens- och Drottningholms förskolor.

Ersättningsrekrytering av fastighetsförvaltare beräknas pågå under Q1 2022. Rekrytering av en lokalplanerare till Fastighetsenheten kommer att påbörjas preliminärt under Q1 och beräknas slutföras innan sommaren. Ersättningsrekrytering av projektledare har genomförts under 2021 och rekrytering av ytterligare projektledare pågår till Fastighetsenheten.

En fast anställd Teknisk chef är rekryterad och påbörjar sitt värv i kommunen den 1/3. Det medför större fokus i ledningen av såväl den Tekniska enheten som Mark- och exploateringsenheten. Projektledningskapaciteten till exploateringsverksamheten ökar då ytterligare projektledare anläggning tillträtt 18/1–2022.